BIELAWA • DZIERŻONIÓW • ŁAGIEWNIKI • NIEMCZA • PIESZYCE • PIŁAWA GÓRNA

tygodnikdzierżoniowski

NR 07/1032
27.03.-09.04.2020 r.

BEZPŁATNIE CO DRUGI PIĄTEK
KOLEJNE WYDANIE 10 KWIETNIA

Na rynku od 1998 roku
ISSN 1505-734 • INDEX 34527x

WYDANIE ON-LINE

Teraz „szczepionką” jest Twoje zachowanie

ZAMIEŚĆ REKLAMĘ!
tel. 502 487 511

Walka o przetrwanie biznesu

Sytuacja, w której się znajdujemy w znaczący sposób negatywnie wpłynie na rozwój lokalnej gospodarki i wielu dzierżoniowskich firm. - Jednym z najważniejszych obszarów, którym się teraz zajmuję jest, oprócz bieżących spraw związanych z bezpieczeństwem mieszkańców, pomoc dzierżoniowskim przedsiębiorcom i ochrona istniejących miejsc pracy – zapewnia burmistrz Dariusz Kucharski. Firmy wciąż czekają na konkretne, a przede wszystkim oficjalnie obowiązujące i wprowadzone w życie zapisy Tarczy Antykryzysowej przygotowywane przez rząd.

Miasto opublikowało pierwszy pakiet ulg dla przedsiębiorców, z którego już można korzystać. Urząd wstrzymał się już od egzekwowania od przedsiębiorców należności na rzecz miasta. Podmioty gospodarcze, znajdujące się w trudnej sytuacji ekonomicznej mogą składać indywidualne wnioski o odroczenie terminu płatności, rozłożenie na raty podatku, umorzenie zaległości podatkowych (te kwestie reguluje ordynacja podatkowa). Istnieje możliwość niższych nowych stawek czynszu (możliwa jest również stawka zerowa) najmu lub dzierżawy na wniosek firmy, której działalność ucierpiała w związku z epidemią koronawirusa (dotyczy to lokali i terenów należących do miasta). - Przedsiębiorcy, którzy dzierżawią tereny miejskie pod ogródki gastronomiczne mogą składać wnioski o nienaliczanie opłat w czasie, gdy nie prowadzą lub ograniczyli działalności w związku z koronawirusem – zapewniają urzędnicy. Jak podkreślają burmistrz Dzierżoniowa, najszybciej jak to możliwe przedstawi kolejny pakiet rozwiązań przygotowywany z myślą o firmach, które w związku z epidemią ograniczają lub zawieszają swoją działalność.

W Wydziale Rozwoju Miasta obsługiwane są sprawy związane z podatkami od nieruchomości dla przedsiębiorców w ramach pomocy de minimis lub regionalnej pomocy inwestycyjnej. Dotyczy to rozpatrywania wniosków i bieżącej obsługi zwolnień. Szczegółowe informacje w tych sprawach udzielane są pod numerem telefonu 74 645 08 21, e-mail: mszczepanowski@um.dzierzoniow.pl. Czynności urzędowe związane z licencją na wykonywanie transportu drogowego taksówką i zezwoleniami na sprzedaż napojów alkoholowych należy poprzedzić wcześniejszym umówieniem się telefonicznym - 74/ 645 08 48.

Urząd rekomenduje, aby wszystkie sprawy dotyczące czynności związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej i wpisie do CEIDG (wniosek o wpis, zmianę we wpisie, zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej, wznowienie wykonywania działalności gospodarczej) realizować interentowo, z wykorzystaniem strony www.ceidg.gov.pl lub za pomocą platformy ePUAP. W przypadku braku możliwości załatwienia tych spraw przez internet, zaleca się wypełnienie wniosku na platformie www.ceidg.gov.pl. Po wygenerowaniu wniosku należy zapisać jego kod (nr wniosku) i dopiero wtedy skontaktowac sie urzędem w celu weryfikacji wniosku i jego potwierdzenia. Telefon 74 645 08 48.

Przypominamy, że w Ministerstwie Rozwoju funkcjonuje infolinia dedykowana działalności gospodarczej (801 055 088, 22 765 6732, w dni robocze, w godzinach 7.00-17.00.

(opr)

Teraz „szczepionką” jest Twoje zachowanie

Do 11 kwietnia włącznie nie można swobodnie przemieszczać się poza celami bytowymi, zdrowotnymi i zawodowymi. Poruszać można się jedynie w grupie do dwóch osób. Obostrzenie to nie dotyczy rodzin.

Wprowadzano nowe zasady bezpieczeństwa, w tym ograniczenie w przemieszczaniu się po mieście. Obowiązek pozostania w domu nie dotyczy dojazdu do pracy czy załatwiania niezbędnych codziennych potrzeb takich jak zakup jedzenia, lekarstw czy opieki nad bliskimi. - *Zależy nam na tym, aby Polacy nie narażali siebie i innych na zakażenie koronawirusem* – mówią decydenci. Od pewnego czasu ograniczona jest organizacja imprez masowych i działalności galerii handlowych, zawieszene zostały zajęcia w szkołach oraz zamknięto granice.

Dalej funkcjonuje transport zbiorowy. Jednak w autobusie może być zajęta tylko połowa miejsc siedzących czyli jeśli miejsc siedzących w pojeździe jest 70, to na jego pokładzie może znajdować się maksymalnie 35 osób. Nowe przepisy zakazują wszelkich zgromadzeń, spotkań, imprez czy zebrań. Można jednak spotykać z najbliższymi. Ograniczenia w przemieszczaniu nie dotyczą również osób, które chcą uczestniczyć w wydarzeniach o charakterze religijnym. Tutaj jednak wprowadzono kolejną ważną zasadę. W mszy lub innym obrzędzie religijnym nie będzie mogło uczestniczyć jednocześnie więcej niż 5 osób – wyłączając z tego osoby sprawujące posługę. Zachęcamy do uczestnictwa w wydarzeniach religijnych za pośrednictwem telewizji, radia czy internetu. Ograniczenia, co do liczby osób, nie dotyczą zakładów pracy. Należy jednak stosować w nich szczególnie ostre zalecenia Głównego Inspektora Sanitarnego w zakresie zachowania odległości pracowników, środków dezynfekcji. Wciąż także działa obowiązkowa 14-dniowa kwarantanna dla powracających zza granicy.

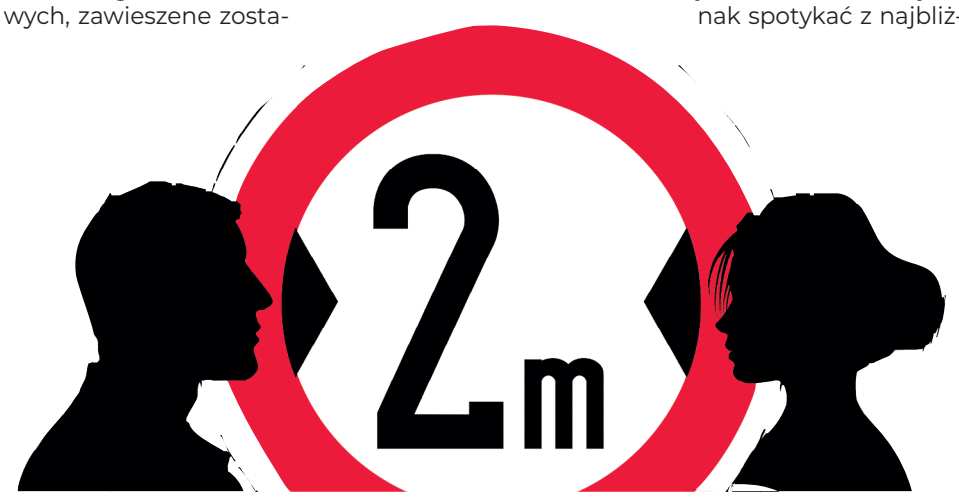

(opr)

Do 11 kwietnia włącznie nie będzie można się swobodnie przemieszczać poza celami bytowymi, zdrowotnymi, zawodowymi. Obostrzenie nie dotyczy więc:

- dojazdu do pracy. Jeśli jesteś pracownikiem, prowadzisz swoją firmę, czy gospodarstwo rolne, masz prawo dojechać do swojej pracy. Masz również prawo udać się po zakup towarów i usług związanych ze swoją zawodową działalnością.
- wolontariatu. Jeśli działasz na rzecz walki z koronawirusem i pomagasz potrzebującym przebywającym na kwarantannie lub osobom, które nie powinny wychodzić z domu, możesz się przemieszczać w ramach tej działalności.
- załatwiania spraw niezbędnych do życia codziennego. Będziesz mógł się przemieszczać, aby zrobić niezbędne zakupy, wykupić lekarstwa, udać się do lekarza, opiekować się bliskimi, wyprowadzić psa.

Dolnośląski Pakiet Wsparcia dla Ochrony Zdrowia

Łącznie aż 40 milionów złotych zostanie przeznaczonych w najbliższym czasie na Dolnośląski Pakiet Wsparcia dla Ochrony Zdrowia na walkę z koronawirusem. To inicjatywa marszałka województwa Cezarego Przybylskiego i wicemarszałka Marcina Krzyżanowskiego, dzięki której dolnośląskie szpitale oraz pogotowia ratunkowe będą mogły kupić specjalistyczny sprzęt do walki z epidemią koronawirusa.

Wsparcie zostanie podzielone na dwa etapy – oba po 20 milionów złotych. Pierwszy zostanie niezwłocznie skierowany do realizacji potrzeb szpitali, a źródłem pieniędzy będzie budżet województwa i środki unijne. Drugi etap – kolejne 20 milionów złotych – będzie dostępny po konsultacjach z Komisją Europejską. - *Dzięki tym pieniądzom kupimy niezbędny sprzęt dla jednostek medycznych leczących osoby zakażone koronawirusem. Dysponentem pomocy finansowej będzie samorząd województwa, a poszczególne placówki będą zgłaszać swoje potrzeby w zakresie zakupu najpotrzebniejszego sprzętu* – wyjaśnia marszałek **Cezary Przybylski**.

Pomoc finansowa w pierwszej kolejności trafi do pogotowia ratunkowego we Wrocławiu, Wałbrzychu, Jeleniej Górze i Legnicy oraz szpitali wojewódzkich w Wałbrzychu, Legnicy, Jeleniej Górze, Wrocławiu (Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. J. Gromkowskiego przy ul. Koszarowej, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny przy ul. Kamieńskiego, Szpital Specjalistyczny im. A Falkiewicza przy ul. Warszawskiej, Dolnośląskie Centrum Onkologii przy pl. Hirszfelda, Dolnośląskie Centrum Chorób Płuc przy ul. Grabiszyńskiej), a także do Szpitala Zakaźnego w Obornikach Śląskich oraz Zakaźnego Szpitala Powiatowego w Bolesławcu.

Dzięki przekazanym pieniądzom zakupione zostaną m.in. karetki pogotowia, respiratory (w tym respiratory mobilne, inwazyjne i nieinwazyjne), defibrylatory, aparaty USG, sprzęt do dezynfekcji i zamgławiania (ozonometry), ultrasonografy, pompy infuzyjne, środki ochrony indywidualnej, sprzęt do diagnostyki genowej koronawirusa (testery), kardiomonitory i pulsoksymetry, katnografy, komory izolacyjne – BIOBAG do transportu sanitarnego chorych. - *Sytuacja związana ze stanem epidemicznym oraz zagrożeniem wirusem COVID-19 jest niespotykana. Jednak głęboko wierzę w to, że sobie poradzimy. Żeby ułatwić walkę z koronawirusem i powrót do normalności uruchamiamy dodatkowe pieniądze. Z pewnością przekazane środki europejskie pozytywnie wpłyną na funkcjonowanie podmiotów medycznych. Pozwolą im na sprawniejsze i efektywniejsze działania* – mówi wicemarszałek **Marcin Krzyżanowski**.- *Jednocześnie chcemy przekazać lekarzom, ratownikom i personelowi medycznemu największe słowa uznania. To Wy jesteście na pierwszej linii walki z koronawirusem, dbacie o zdrowie i życie Dolnoślązaków. Pamiętamy o tym i nasza wdzięczność jest ogromna. Będziemy Was wspierać. Właśnie dlatego uruchamiamy Dolnośląski Pakiet Wsparcia dla Ochrony Zdrowia* – dodaje marszałek **Cezary Przybylski**.

(opr)

tygodnikdzierżoniowski

ADRES REDAKCJI
Rynek 39, 58-200 Dzierżoniów
tel. 74 856 88 88
tygodnik@dzierzoniowski.pl
www.td-24.pl

ADRES KORESPONDENCYJNY Al. Niepodległości 3/5, 58-100 Świdnica

REDAKTOR NACZELNY
Rafał Pawłowski
rafalpawlowski@swidnickie.pl

ZESPÓŁ REDAKCYJNY
Natalia Budzyńska, Teresa Rodak, Rafał Pawłowski

REKLAMA
Natalia Budzyńska
tel. 502 487 511
nataliabudzynska@dzierzoniowski.pl
reklama@dzierzoniowski.pl

DTP
Natalia Budzyńska

SEKRETARIAT
tel. 74 856 88 88
sekretariat@dzierzoniowski.pl

WYDAWCA PR MEDIA, ul. K. Makuszyńskiego 25/3, 58-309 Wałbrzych

DRUK POLSKA PRESS Sp. z o.o. Oddział Poligrafia, Drukarnia Sosnowiec
NAKŁAD 10.000 EGZEMPLARZY

Redakcja nie utożsamia się i nie odpowiada za treść publikowanych listów, reklam i ogłoszeń. Nie zwraca materiałów niezamawianych. Zastrzegamy sobie prawo skracania i adiustacji tekstów oraz zmiany ich tytułów. Strony gminne przygotowywane na zlecenie władz samorządowych.
Anonimów nie publikujemy.

Wsparcie psychologiczne

Mieszkańcy Dzierżoniowa, szczególnie osoby przebywające w kwarantannie, mogą skorzystać ze wsparcia zawodowych psychologów Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

- *Do skorzystania z takiej możliwości zachęcamy również seniorów i mieszkańców, którzy zdecydowali się na pozostanie w domach, zapobiegając w ten sposób ryzyku zarażenia się koronawirusem. Prosimy o rozważenie tej propozycji szczególnie osoby przebywające w domach przez długi czas* – apelują urzędnicy. Mieszkańcy chcący skorzystać z takiej formy wsparcia proszeni są o kontakt pod numer teflonu Urzędu Miasta w Dzierżoniowie – 74 645 08 35. - *Do dzierżoniowskiego urzędu zgłosiła się także mieszkanka, która posiada odpowiednie kwalifikacje i oferuje bezpłatne konsultacje online, pomagające w niwelowaniu stresu metodą EFT. Zainteresowane osoby mogą się kontaktować z terapeutką mailowo: biopsychologika@gmail.com* – dodają w UM.

(opr)

Planują zakup karetki dla szpitala

Zarząd Powiatu Dzierżoniowskiego przygotował uchwałę wprowadzającą zmiany w budżecie powiatu na 2020 rok. Powiat rezygnuje w niej z inwestycji zaplanowanych w starostwie, w tym między innymi z zakupu samochodu służbowego.

W ten sposób starosta chce bowiem zabezpieczyć jak najwięcej funduszy, które polepszą bieżące funkcjonowanie Szpitala Powiatowego w Dzierżoniowie w obliczu walki z koronawirusem. - Stąd rezygnacja z mniej pilnych wydatków oraz dołożenie dodatkowych środków z budżetu samorządu. Pieniądze zostaną przeznaczone nie tylko na zakup różnego rodzaju materiałów ochronnych dla personelu, ale pozwolą również na zakup karetki, która jest niezbędna szczególnie w obecnej sytuacji. Wartość wsparcia, jakie może otrzymać szpital wynosi kilkaset tysięcy złotych – zapewniają urzędnicy w powiecie. O tym, czy uchwała zmieniająca budżet zostanie przyjęta, zdecydują radni podczas sesji Rady Powiatu, która odbędzie się 31 marca. Ważną informacją jest też to, że chęć wsparcia Szpitala Powiatowego w Dzierżoniowie, wyrazili włodarze wszystkich gmin powiatu. Szpital wspomagają również mieszkańcy, którzy niemal codziennie przekazują szpitalowi między innymi maseczki ochronne.

(opr)

Nowe laboratorium pomoże w walce z epidemią

Dolnośląskie Centrum Onkologii uruchomiło nowe laboratorium, które pomoże diagnozować pacjentów onkologicznych oraz personel medyczny pod kątem zakażenia wirusem COVID-19.

W nowym ośrodku badanych będzie kilkadziesiąt próbek dziennie. Kolejne laboratoria powstaną w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym przy ul. Kamieńskiego i Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im J. Gromkowskiego przy ul. Koszarowej we Wrocławiu. Aktualnie na Dolnym Śląsku działają dwa laboratoria: w Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym im. Jana Mikulicza-Radeckiego oraz we wrocławskim sanepidzie.

(opr)

Pierwszy przypadek zachorowania w powiecie

Każdego dnia Ministerstwo Zdrowia informuje o kolejnych przypadkach zakażeń. Na terenie powiatu dzierżoniowskiego również odnotowano pierwszy przypadek zachorowania.

Osoba, u której stwierdzono koronawirusa przebywała od dłuższego czasu na kwarantannie. Dzięki temu zagrożenie niekontrolowanego rozprzestrzenienia się wirusa jest znacznie mniejsze. Pacjent znajduje się obecnie na oddziale zakaźnym szpitala zlokalizowanego poza powiatem dzierżoniowskim. - *Apeluję o spokój. Nie ma powodów do paniki. Proszę zachowywać się w taki sposób, jak nakazują władze. Mamy deklarację od wszystkich samorządów z powiatu dzierżoniowskiego o chęci pomocy naszemu szpitalowi. My również deklarujemy taką chęć. Jesteśmy z Wami. Chcemy otwierać w miarę możliwości urzędy dla naszych klientów. Wierzę, że razem damy radę i przezwyciężymy ten trudny czas* - mówił na konferencji prasowej starosta dzierżoniowski. Uczestnicy konferencji podziękowali za pomoc wszystkim mieszkańcom, którzy bezinteresownie pomagają szpitalowi.

Miejscowe służby sanitarne postąpiły w tej sprawie zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Zdrowia, Głównego Inspektoratu Sanitarnego oraz Wojewody Dolnośląskiego. Czynności podejmowane w stosunku do osób, które mogły mieć kontakt z osobą zakażoną koronawirusem, są prowadzone zgodnie z ogólnokrajowymi wytycznymi.

Powiat Dzierżoniowski jako jednostka odpowiedzialna za bezpieczeństwo na naszym terenie apeluje do wszystkich mieszkańców powiatu o wykazywanie się odpowiedzialnością i dyscypliną w stopniu daleko większym niż dotychczas. Przede wszystkim jednak należy pamiętać, że pojawienie się koronawirusa w naszym powiecie nie może być powodem do społecznej paniki. Nie ma konieczności dokonywania nadmiernych zakupów, szczególnie w sklepach spożywczych. Sklepy funkcjonują w sposób normalny, więc kupujmy tak jak dotychczas. - *Namawiamy wszystkich mieszkańców powiatu do pozostania w domach i unikania skupisk ludzkich. Apel kierujemy szczególnie do seniorów, ale młodym osobom również zaleca się pozostanie w domu najczęściej, jak tylko jest to możliwe. Jeśli wybieramy się na zakupy, pomyślmy o osobach starszych, niepełnosprawnych i samotnych. Pomóżmy im w codziennych czynnościach, zróbmy im zakupy i odbierzmy leki z apteki. Bądźmy solidarni* – podkreślają samorządowcy.

(opr)

TYGODNIK DZIERŻONIOWSKI nr 07
27.03.-09.04.2020 r.

Oszuści próbowali wyłudzić pieniądze „na żołnierza WOT”

W ramach walki z pandemią koronawirusa żołnierze 16 Dolnośląskiej Brygady Obrony Terytorialnej udzielają wsparcia kombatantom, osobom starszym i przebywającym w kwarantannie. Działania prowadzone są w ramach operacji „Odporna wiosna”. Zadania terytorialsów obejmują między innymi dostawy żywności i leków, w tym zakupy. To postanowili wykorzystać oszuści, którzy próbowali podszyć się pod żołnierza OT. Dlatego podkreślamy: żaden żołnierz WOT nie może brać pieniędzy od osób, które nie są w systemie pomocowym i nie są pod opieką brygad OT.

Do przypadku wyłudzenia pieniędzy doszło w ostatnich dniach w Zabrzu. Oszust zadzwonił do starszej osoby prosząc o pieniądze, za które rzekomo miał zrobić zakupy. Na szczęście przebywająca w domu kobieta zorientowała się, że to może być próba oszustwa i skontaktowała się z koordynatorem ds. wsparcia w brygadzie OT, który się nią opiekuje. — *Wszyscy kombatanci, którzy są pod opieką 16 Dolnośląskiej Brygady Obrony Terytorialnej wiedzą, że tylko ja i mjr. Paweł Madej możemy kontaktować się z nimi w sprawach związanych z zakupami i dostarczeniem żywności* — mówi kpt. **Renata Mycio**, oficer prasowy w 16 Dolnośląskiej Brygadzie Obrony Terytorialnej.

Dowództwo WOT natychmiast podjęło środki zapobiegawcze, które pozwolą w przyszłości wyeliminować próby takich nadużyć. Seniorzy, którym pomagają żołnierze Wojsk Obrony Terytorialnej podzieleni są na dwie grupy. Pierwsza to kombatanci i osoby starsze objęte bezpośrednią opieką koordynatora z brygady. Ta grupa osób objęta jest wsparciem, które obejmuje możliwość robienia zakupów, a co za tym idzie przepływ pieniędzy. Osoby te zostały poinformowane o zasadach nieprzekazywania pieniędzy nikomu poza żołnierzem 16 Dolnośląskiej Brygady Obrony Terytorialnej – opiekunem z ramienia brygady OT.

Drugą grupą są osoby objęte opieką Ośrodków Pomocy Społecznej i Caritas. Wsparcie tych osób polega na dostawach paczek żywnościowych z banków żywności. W stosunku do tej grupy osób żołnierze WOT nie są upoważnieni do robienia dodatkowych zakupów, a co się z tym wiąże nikt nie może pobierać na nie pieniędzy. Przypominamy, że żołnierze 16 Dolnośląskiej Brygady Obrony Terytorialnej wykonujący zadania w ramach przeciwdziałania pandemii koronawirusa, w tym wsparcia kombatantów i osób starszych wyróżniają się następującymi detalami: na lewym ramieniu oznaka „Polski Walczącej” wraz z mottem „Zawsze gotowi, zawsze blisko”; oliwkowy beret; mundur żołnierza Wojska Polskiego. Tożsamość żołnierzy 16 DBOT można również potwierdzić książeczką wojskową z nazwiskiem i zdjęciem żołnierza. W przypadku podejrzeń prób wyłudzenia prosimy powiadomić Policję oraz koordynatora z brygady WOT – kpt. Renatę Mycio.

Wszyscy seniorzy, do których Terytorialsi dostarczają żywność, zakupy czy leki, otrzymają ulotki, w których znajdzie się informacja o tym, że osoby, które nie zgłosiły się wcześniej do systemu pomocowego 16 DBOT, nie powinny przekazywać pieniędzy i wpuszczać do domu osób podających się za żołnierza. Ulotki takie zostaną również zamieszczone na tablicach informacyjnych w blokach, skrzynkach pocztowych i w innych miejscach.

Od kilku dni Wojska Obrony Terytorialnej prowadzą pierwszą w historii ogólnopolską operację przeciwkryzysową pod kryptonimem „ODPORNA WIOSNA” (RESILIENT SPRING). Jej celem jest łagodzenie skutków kryzysu oraz wzmocnienie odporności na kryzys społeczności lokalnych, a także wsparcie wszystkich instytucji samorządowych i sanitarnych niosących pomoc. W ramach operacji „Odporna Wiosna” żołnierze WOT dostarczają żywność i leki, wspierają służby sanitarne i samorządy terytorialne, współpracują z ośrodkami pomocy społecznej i Caritasem, wspierają rodziny personelu medycznego, kombatantów, osoby starsze i przebywające w kwarantannie, żołnierze oddają też krew oraz udzielają wsparcia w ramach infolinii psychologicznej.

„Zmobilizujemy się i wyjdziemy z kryzysu wzmocnieni”

Dzisiaj rząd skonsultuje z opozycją pakiet antykryzysowy. Jak wyjaśnia Jadwiga Emilewicz, rząd dostarczy przedsiębiorcom instrumenty, aby mogli oni utrzymać miejsca pracy. - Mamy środki finansowe i zrobimy wszystko, żeby nasz krwiobieg gospodarczy nie zatrzymał się – zaznacza minister.

Minister rodziny, pracy i polityki społecznej zaznaczyła, że nie zabraknie środków na dofinansowanie miejsc pracy. - *Zależy nam na tym, aby polskie rodziny miały zatrudnienie* – podkreśliła **Marlena Maląg**. *Minister zaznaczyła, że planowane rozwiązania dotyczą m.in. elastycznego czasu pracy. Pracodawca będzie mógł obniżyć o 20 proc. wynagrodzenie i czas pracy pracownikowi, jednak nie mniej niż do pół etatu. - Państwo dopłaci do tego wynagrodzenia pracownika ponad 2,5 tys. zł* – wyjaśniła **Marlena Maląg**. Szef resortu finansów poinformował, że zaliczki na PIT pracowników zostaną przesunięte o 3 miesiące. Powstanie także formularz wniosku np. o umorzenie podatku, a wniosek zostanie automatycznie przekazany do urzędu skarbowego. Jak zaznaczył Tadeusz Kościński, firmy będą mogły występować do urzędów skarbowych z wnioskami o rozłożenie podatku na raty, przesunięcie terminu, a nawet całkowite umorzenie należności. Minister finansów zaznaczył, że w przypadku rocznych deklaracji PIT nie będzie żadnych sankcji, jeżeli ktoś złoży je po terminie – do końca maja. Powstanie także specjalny fundusz przeciwdziałania koronawirusowi.

Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych **Gertruda Uścińska** poinformowała, że wprowadzony został uproszczony jednostronicowy formularz wniosku odroczenia terminu płatności. „Jesteśmy do dyspozycji naszych przedsiębiorców, płatników składek” – zaznaczyła prezes ZUS. Jak wyjaśniła, okres zwolnienia ze składek będzie traktowany jako okres ubezpieczenia. **Gertruda Uścińska** podkreśliła także, że już obecnie funkcjonuje wiele rozwiązań przeznaczonych dla płatników składek i przedsiębiorców w trudnej sytuacji. Jest to odroczenie terminu płatności lub rozłożenie na raty długu, a nawet umorzenie.

Prezes Polskiego Funduszu Rozwoju **Paweł Borys** zaznaczył, że polskie firmy nie będą pozbawione dostępu do kredytowania działalności w związku z trudną sytuacją podczas epidemii koronawirusa. Jak wyjaśnił, są to rozwiązania, które mają umożliwić sektorowi bankowemu wprowadzenie wakacji kredytowych, bądź przedłużyć istniejące kredyty obrotowe dla firm. **Paweł Borys** zaznaczył także, że instytucje rozwojowe, takie jak Bank Gospodarstwa Krajowego, zaoferują firmom kredyty z gwarancjami, dopłaty do kredytów, finansowanie leasingu czy podwyższenie kapitału.

(źródło: remier.gov.pl/ Fot. Adam Guz / KPRM)

Aplikacja „Kwarantanna domowa”

Szybsza komunikacja ze służbami i lepsza opieka dla osób objętych kwarantanną – to główny cel aplikacji Kwarantanna domowa. Korzysta z niej już ponad tysiąc osób.

Smartfon w dłoniach - bliskie ujęcie. Na ekranie ikona domku z białym krzyżykiem i napis: Zadbaj o siebie i swoich bliskich Wysłanie zdjęcia zamiast wizyty policjantów – tak, dzięki aplikacji, może wyglądać kwarantanna domowa. Aplikacja jest darmowa, bezpieczna i dostępna w sklepach Google Play i App Store. Rozpoczął się proces jej udostępniania.

Każdego dnia rośnie liczba osób objętych kwarantanną domową. To Polacy, którzy wrócili z zagranicy, ale i osoby, które miały kontakt z ludźmi zarażonymi koronawirusem. Z kwarantanną wiążą się pewne obowiązki. To m.in. zakaz opuszczania miejsca, w którym ją odbywamy. Wszystko po to, by zapewnić bezpieczeństwo nam wszystkim, zarówno osobom objętym kwarantanną, jak i ich bliskim, czy sąsiadom. Aby to bezpieczeństwo było skutecznie zapewnione policjanci sprawdzają miejsca pobytu osób przebywających w kwarantannie. Za złamanie kwarantanny może zostać nałożona grzywna do 5 tysięcy złotych. Ale nie chodzi o to, by karać. Chodzi o to, by kwarantanna i dotykające nas wszystkich restrykcje – wdrożone, by ograniczyć rozprzestrzenianie się koronawirusa - były skuteczne.

Jednocześnie bardzo ważne jest wsparcie dla osób w kwarantannie. Dzięki aplikacji Kwarantanna domowa, możliwa będzie lepsza realizacja obu celów. Bezpieczeństwa i lepiej adresowanego wsparcia. Jak? Wyobraźmy sobie taką sytuację: wracamy z zagranicy i wjeżdżamy do Polski. Od razu, zgodnie z obowiązującymi obecnie przepisami, zostajemy objęci obowiązkową 14-dniową kwarantanną domową. W praktyce wygląda to tak, że na granicy wypełniamy tzw. kartę lokalizacyjną, w której wpisujemy swoje dane, w tym m.in. adres (pod którym przejdziemy kwarantannę) oraz nasz numer telefonu. Najważniejsze, aby w trakcie kwarantanny stale przebywać we wskazanym miejscu. To kwestia nie tylko odpowiedzialności, ale i solidarności.

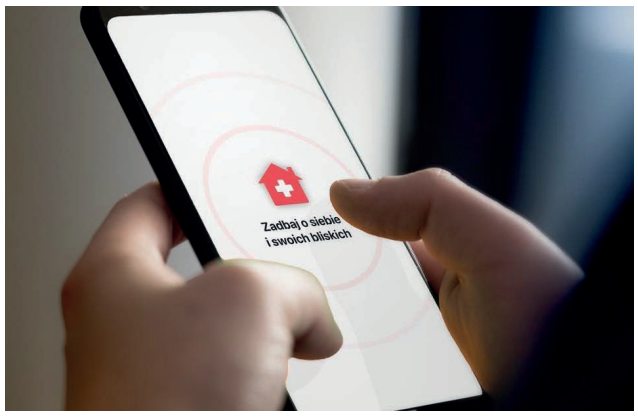

Wszystkim nam powinno zależeć na swoim i naszych bliskich zdrowiu.

W weryfikacji przestrzegania tych zasad pomagają funkcjonariusze policji. W czasie kwarantanny mogą nas odwiedzić w dowolnym momencie. Jeśli chcesz ułatwić im pracę, ściągnij naszą aplikację Kwarantanna domowa. - *Najlepiej zrobić to od razu po przybyciu na miejsce odbywania kwarantanny* – radzi minister cyfryzacji **Marek Zagórski**. - *Nasza aplikacja jest bezpłatna i bezpieczna. Stworzyliśmy ją we współpracy z ekspertami w tej dziedzinie. Można ją znaleźć w sklepach Google Play lub App Store* – dodaje szef MC. Jeśli zainstalujesz naszą aplikację krótką chwilę po wypełnieniu formularza lokalizacyjnego może się okazać, że Twoje dane nie dotarły jeszcze do naszego systemu. Warto wtedy poczekać 2-3 godziny i spróbować ponownie. Aplikację aktywujesz za pomocą numeru telefonu. Twoje konto zostanie zweryfikowane po wprowadzeniu kodu, który otrzymasz w wiadomości SMS.

WAŻNE! Nie ma możliwości, by z aplikacji korzystały osoby nieobjęte kwarantanną. Jej system jest połączony z bazą numerów telefonów osób, które zostały zobowiązane do przejścia kwarantanny. Zaraz po aktywacji aplikacji dostaniesz zadanie. Jakie? Zrobienie sobie zdjęcia. Będzie to tzw. zdjęcie referencyjne, które jeszcze nam się przyda. Każdego dnia kwarantanny do objętych nią osób - które zainstalowały i aktywowały aplikację - będziemy SMSem wysyłali prośbę o wykonanie zadania. Bardzo prostego i zawsze takiego samego. Zrobienia selfie. Dzięki geolokalizacji oraz nowoczesnemu systemowi porównywania twarzy będzie wiadomo, że to na pewno ta osoba i że przechodzi kwarantannę w miejscu zadeklarowanym w formularzu lokalizacyjnym. Pomoże nam w tym zrobione przy aktywacji zdjęcie referencyjne. To do niego będą porównywane kolejne przesłane fotografie. - *Dziennie trzeba będzie zrobić jedno lub kilka takich zdjęć. Prośby o ich wykonanie będziemy wysyłać „z zaskoczenia”. Idea jest dokładnie taka sama jak przy niezapowiedzianych wizytach funkcjonariuszy policji* – tłumaczy minister cyfryzacji **Marek Zagórski**. - *Dane osób „meldujących się” na kwarantannie są bezpieczne. Nie będą niepotrzebnie gromadzone, ani przechowywane* – zapewnia szef MC.

Czas przeznaczony na wykonanie selfie to 20 minut od otrzymania SMSa. Po upływie tego czasu osoba objęta kwarantanną dostanie wiadomość przypominającą. Jeżeli w wyznaczonym czasie nie wykonamy zdjęcia będzie to sygnał dla policji, że powinna sprawdzić, czy zasady kwarantanny nie są łamane. Praktyczna rada: korzystając z aplikacji nie zapominajmy o tym, aby nasz telefon był naładowany, a dźwięki niewyciszone. Sprawdzajcie SMSy. Dzięki aplikacji zyskasz szybki dostęp do niezbędnych - pomocnych w czasie kwarantanny - informacji. Możesz też korzystać ze specjalnej infolinii. Aplikacja daje też m.in. możliwość zgłoszenia się do lokalnych ośrodków pomocy społecznej, które w uzasadnionych sytuacjach, mogą dostarczać leki, czy artykuły spożywcze. Dzięki aplikacji szybko można skontaktować się z pracownikiem socjalnym. W najbliższych dniach do aplikacji będą dodawane kolejne funkcjonalności. - *Chcemy bowiem, aby jak najwięcej osób objętych kwarantanną z niej korzystało. Dla swojego i naszego bezpieczeństwa* – podkreślają pracownicy ministerstwa.

(źródło: Ministerstwa Zdrowia)

TYGODNIK DZIERŻONIOWSKI nr 07
27.03.-09.04.2020 r.

Kształcenie na odległość – nowe regulacje prawne

Od 25 marca do 10 kwietnia obowiązywać będą nowe przepisy umożliwiające kształcenie na odległość w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania szkół i placówek oświatowych w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID- 19. Zobacz poniżej jakie zmiany wprowadza Ministerstw Edukacji Narodowej.

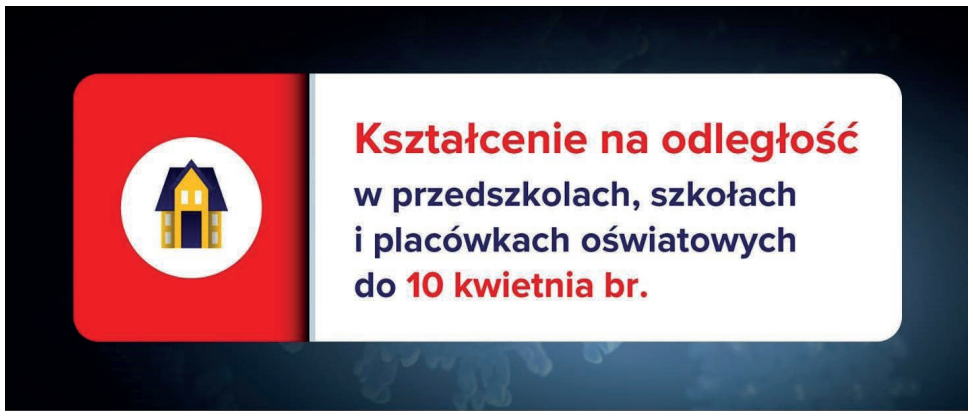

– Czas, w którym jesteśmy, wymaga od nas wszystkich pełnej mobilizacji i współpracy. Rodziców proszę o wyrozumiałość i cierpliwość. Zdaję sobie sprawę z tego, ile trudu wkładają oni w wychowywanie i edukację swoich dzieci, szczególnie teraz, kiedy wielu z nich łączy swoją pracę zawodową ze wsparciem dzieci w zdalnej nauce – podkreślił Minister Edukacji Narodowej. *– Apeluję i proszę dyrektorów szkół oraz nauczycieli o zwrócenie szczególnej uwagi na równomierne obciążenie ucznia zajęciami w danym dniu, a także uwzględnienie możliwości psychofizycznych dzieci. Proszę wszystkie organy prowadzące i samorządy o okazanie niezbędnego wsparcia materialnego i organizacyjnego. Nauka na odległość jest dziś koniecznością i stanowi dla nas wszystkich wyzwanie. Dziękuję za dotychczasowe wysiłki i aktywność* – powiedział minister **Dariusz Piontkowski**.

Jak ma wyglądać kształcenie na odległość?

W czasie ograniczenia funkcjonowania szkół i placówek oświatowych związanego z zagrożeniem epidemiologicznym nauka jest realizowana na odległość. W sytuacji, gdy wystąpią trudności w organizacji zajęć, dyrektor szkoły w uzgodnieniu z organem prowadzącym, powinien określić inny sposób ich realizowania. O wybranym sposobie musi także poinformować kuratora oświaty. Za organizację kształcenia na odległość odpowiada dyrektor szkoły. Jest on zobowiązany do tego, aby powiadomić rodziców, w jaki sposób będzie zorganizowana nauka. Nauczyciele mają możliwość weryfikacji dotychczas stosowanego programu nauczania tak, by dostosować go do wybranej metody kształcenia na odległość.

Bezpieczeństwo uczniów i ich możliwości psychofizyczne priorytetem

Dyrektor musi również ustalić z nauczycielami tygodniowy zakres materiału dla poszczególnych klas, uwzględniając m.in.: równomierne obciążenie ucznia zajęciami w danym dniu, zróżnicowanie tych zajęć czy możliwości psychofizyczne ucznia. Dyrektor ma też określić formy kontaktu czy konsultacji nauczyciela z rodzicami i uczniami. Organizując uczniom kształcenie na odległość dyrektor musi pamiętać o uwzględnieniu zasady bezpiecznego korzystania przez uczniów z urządzeń umożliwiających komunikację elektroniczną. Oznacza to, że dobór narzędzi przy tej formie kształcenia powinien uwzględniać aktualne zalecenia medyczne odnośnie czasu korzystania z urządzeń (komputer, telewizor, telefon) i ich dostępności w domu, wiek i etap rozwoju uczniów, a także sytuację rodzinną uczniów.

Sposoby realizowania kształcenia na odległość

Nauka prowadzona na odległość może być realizowana z wykorzystaniem materiałów udostępnionych przez nauczyciela, w szczególności tych rekomendowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej (zwłaszcza platforma edukacyjna www.epodreczniki.pl), Centralnej i Okręgowych Komisji Egzaminacyjnej, a także emitowanych w pasmach edukacyjnych programów Telewizji Publicznej i Polskiego Radia. W przypadku przedszkoli i uczniów klas I-III szkoły podstawowej nauczyciel ma obowiązek poinformowania rodziców o dostępnych materiałach, a także możliwych sposobach i formach ich realizacji przez dziecko w domu.

Bezpłatna platforma z materiałami edukacyjnymi

Platforma www.epodreczniki.pl to narzędzie informatyczne, na którym są umieszczone bezpłatne materiały edukacyjne. Zachęcamy uczniów, rodziców i nauczycieli do odkrywania znajdujących się tam zasobów i ich szerokiego wykorzystywania. Wszystkie treści dostępne są przez przeglądarkę internetową i nie wymagają instalacji ani dodatkowego oprogramowania. Dodatkowo na platformie udostępniony jest moduł do śledzenia postępów w nauce dla zalogowanych użytkowników czyli wszystkich uczniów i nauczycieli, którzy stworzą konto na platformie. Dyrektor szkoły lub placówki, który zdecyduje się na korzystanie z platformy może utworzyć na niej konta dla uczniów i nauczycieli. Przepisy pozwalają na przetwarzanie danych uczniów i nauczycieli szkoły lub placówki w celu utworzenia kont. Aby usprawnić korzystanie z platformy dyrektor wykorzysta do tego celu System Informacji Oświatowej.

Ocenianie pracy ucznia

Dyrektor szkoły ma obowiązek ustalić w uzgodnieniu z nauczycielami w jaki sposób będzie monitorowana i sprawdzana wiedza ucznia oraz postępy w nauce.

Kształcenie na odległość z przedmiotów zawodowych

Zajęcia w ramach kształcenia zawodowego będą prowadzone przede wszystkim w zakresie teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz w ograniczonym stopniu również w zakresie zajęć praktycznych wyłącznie wtedy, gdy z programu nauczania danego zawodu wynika taka możliwość.

Dostosowanie programu nauczania zawodu

Wprowadzono zapisy, które pozwalają na modyfikację programu nauczania zawodu, w taki sposób, aby część niemożliwa do zrealizowania podczas nauki zdalnej, mogła być realizowana w kolejnych latach nauki, a część zajęć przewidzianych do realizacji na kolejne lata była zrealizowana zdalnie w tym roku szkolnym.

Uelastycznione zasady organizacji praktyk zawodowych oraz przygotowania zawodowego młodocianych

Uczniowie technikum i szkoły policealnej będą mieli możliwość realizacji praktyk zawodowych do końca roku szkolnego 2019/2020. Młodociani pracownicy z branżowych szkół I stopnia będą mogli, w uzgodnieniu z pracodawcą, zrealizować zajęcia praktyczne do końca bieżącego roku szkolnego albo w następnych latach szkolnych. Pracodawcy nie utracą dofinansowania kosztów kształcenia.

Organizacja kształcenia ustawicznego

Wszystkie formy kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych, w tym również zajęcia realizowane dotychczas w formie turnusu dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników, mogą być realizowane na odległość. Natomiast kształcenie praktyczne na kursach niemożliwe do zrealizowania w takiej formie, będzie można uzupełnić, gdy ustaną utrudnienia.

Dbanie o organizację zajęć w kształceniu specjalnym

Ministerstwo Edukacji Narodowej daje również możliwość prowadzenia zdalnie kształcenia specjalnego. Nauczyciele i specjaliści, realizując naukę na odległość, zobowiązani są do dostosowania sposobów oraz metod pracy do potrzeb i możliwości uczniów, w tym wynikających z indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych. W przypadku niepełnosprawności intelektualnej w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz niepełnosprawności intelektualnej w stopniu głębokim, nauczyciele zostaną zobowiązani do informowania rodziców o dostępnych materiałach i możliwych formach ich realizacji w celu wsparcia dziecka/ucznia/uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych. Podobnie w przypadku dziecka objętego zajęciami wczesnego wspomagania rozwoju.

Praca nauczycieli

W okresie czasowego zawieszenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych ograniczony jest obowiązek świadczenia pracy przez nauczycieli na terenie szkoły, z wyłączeniem przypadków gdy jest to niezbędne do realizowania zajęć z uczniami zdalnie lub w inny sposób, lub gdy jest to niezbędne dla zapewnienia ciągłości funkcjonowania szkoły.

Zasady rozliczania w ramach czasu pracy nauczycieli zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia

Nauczyciele realizują zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia w ramach obowiązującego ich dotychczas tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami albo na ich rzecz. Po przekroczeniu tego wymiaru zajęcia te będą mogły być realizowane w ramach godzin ponadwymiarowych. Zadaniem dyrektora szkoły będzie określenie zasad zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia. Nauczyciele realizujący zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia, otrzymują wynagrodzenie za pracę w składnikach i wysokości wynikających z ich uprawnień. Za zajęcia zrealizowane powyżej tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczyciel otrzymuje również wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe. Jeżeli natomiast z przyczyny leżącej po stronie pracodawcy w określonym czasie niektórzy nauczyciele nie będą świadczyli pracy, zastosowanie ma art. 81 § 1 Kodeksu pracy, który stanowi, że pracownikowi za czas niewykonywania pracy, jeżeli był gotów do jej wykonywania, a doznał przeszkód z przyczyn dotyczących pracodawcy, przysługuje wynagrodzenie wynikające z jego osobistego zaszeregowania.

Zatem w okresie, w którym nauczyciele nie będą świadczyli pracy z przyczyn leżących po stronie pracodawcy, lecz będą pozostawali w gotowości do pracy, zachowują prawo do wynagrodzenia zasadniczego w wysokości wynikającej z ich osobistego zaszeregowania oraz dodatku funkcyjnego.

Pracownicy administracji i obsługi

Ograniczenie obowiązku świadczenia pracy na terenie przedszkola, szkoły lub placówki oświatowej dotyczy również pracowników administracji i obsługi, z wyjątkiem przypadków gdy jest to niezbędne dla zapewnienia ciągłości funkcjonowania tych jednostek. O organizacji pracy tych pracowników decyduje dyrektor szkoły. Dyrektor szkoły może więc polecić pracownikowi wykonywanie pracy zdalnej, o ile oczywiście charakter zadań wykonywanych przez pracownika na to pozwala. Jeżeli będzie to niezbędne dla zapewnienia ciągłości funkcjonowania jednostki może również polecić pracownikowi wykonanie określonych zadań na terenie jednostki. Jeżeli natomiast z przyczyn leżących po stronie pracodawcy w określonym czasie pracownik administracji lub obsługi nie będzie świadczył pracy, pozostaje wówczas do dyspozycji dyrektora szkoły i jest w gotowości do wykonywania pracy. Ma wówczas zastosowanie przepis art. 81 § 1 Kodeksu pracy, który wskazuje, że pracownikowi za czas niewykonywania pracy, jeżeli był gotów do jej wykonywania, a doznał przeszkód z przyczyn dotyczących pracodawcy, przysługuje wynagrodzenie wynikające z jego osobistego zaszeregowania. Wynagrodzenie to nie może być jednak niższe od wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów.

Podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

Ograniczenia w ruchu na polskiej granicy

W związku z zagrożeniem epidemicznym od niedzieli, 15 marca, został ograniczony ruch na polskiej granicy. Granicę z Niemcami, Litwą, Czechami i Słowacją można przekraczać tylko w wyznaczonych miejscach. Został też całkowicie zawieszony ruch graniczny na niektórych przejściach granicznych z Rosją, Białorusią i Ukrainą. Cudzoziemcy będą wpuszczani do Polski tylko w wyjątkowych przypadkach.

Wszyscy przekraczający polską granicę będą przechodzić kontrolę sanitarną. Obowiązuje także 14-dniowa kwarantanna. Na granicy z Niemcami, Litwą, Czechami i Słowacją na 10 dni została tymczasowo przywrócona kontrola graniczna. Miejsca, w których można przekraczać granicę, określa Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie przywrócenia tymczasowo kontroli granicznej osób przekraczających granicę państwową stanowiącą granicę wewnętrzną. Pozostałe drogi przecinające granicę państwa zostały zablokowane. Na granicy z Rosją, Białorusią i Ukrainą został znacznie ograniczony ruch graniczny. Sytuacja zmienia się dynamicznie. Stopniowo otwierane są kolejne przejścia, a ruch odbywa się już płynniej. Bieżąca sytuację można śledzić na stronie: www.granica.gov.pl

Do Polski mogą wjechać jedynie: obywatele Rzeczypospolitej Polskiej, cudzoziemcy, którzy są małżonkami albo dziećmi obywateli Rzeczypospolitej Polskiej albo pozostają pod ich stałą opieką, cudzoziemcy posiadający Kartę Polaka, szefowie misji dyplomatycznych oraz członkowie personelu dyplomatyczno-konsularnego misji, czyli osoby posiadające stopień dyplomatyczny oraz członkowie ich rodzin, cudzoziemcy posiadający prawo stałego lub czasowego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, cudzoziemcy posiadający prawo do pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tj. cudzoziemcy uprawnieni do wykonywania pracy na takich samych zasadach co obywatele polscy, posiadający zezwolenie na pracę, zezwolenie na pracę sezonową, oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, nieuwzględnionych powyżej, komendant placówki Straży Granicznej, po uzyskaniu zgody Komendanta Głównego Straży Granicznej, może zezwolić cudzoziemcowi na wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w trybie określonym w ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2020 r. poz. 35) Wjazd do Polski dotyczy również cudzoziemców, którzy prowadzą środek transportu służący do przewozu towarów.

Kontroli sanitarnej będzie poddawana każda osoba przekraczająca polską granicę. Tak jak dotychczas służby medyczne lub strażacy będą dokonywać pomiaru temperatury. Na granicy wewnętrznej funkcjonariusze będą odbierać od podróżnych karty lokalizacji oraz weryfikować zawarte w nich informacje z dokumentami tożsamości. Osoby przekraczające granicę z Rosją, Ukrainą i Białorusią nie będą musiały wypełniać kart lokalizacyjnych. Informacje umożliwiające szybkie dotarcie do każdego podróżnego wprowadzane będą do bazy danych w trakcie kontroli granicznej i udostępniane służbom sanitarnym. Wszyscy przyjeżdżający do Polski zostaną poddani kontroli sanitarnej i zarejestrowani. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia zostaną także poinformowani o obowiązku poddania się 14-dniowej kwarantannie. Obowiązkowej kwarantannie nie muszą poddawać się: osoby mieszkające w Polsce, które pracują w kraju sąsiednim i regularnie przekraczają granicę, cudzoziemcy mieszkający w kraju sąsiednim, którzy pracują w Polsce i przekraczają granicę regularnie oraz kierowcy wykonujący zawodowo transport towarowy i osobowy.

Fot. (KMP Wałbrzych)

Służba pełniona jest przez 24 godziny na dobę na przejściach: w Golińsku, Mieroszowie, Nowym Siodle i Głuszycy Górnej

dodatkowe przejścia graniczne, w tym jedno przeznaczone specjalnie do przewozu zwierząt. - Działania, które przeprowadziliśmy, przyniosły efekty. Dziś korki się zmniejszyły – powiedział minister Mariusz Kamiński.

Komendant główny Straży Granicznej, gen. dyw. SG **Tomasz Praga**, poinformował, że funkcjonariusze skrócili działania do niezbędnego minimum, aby przyspieszyć czas kontroli. Wprowadzono dodatkowe siły Straży Granicznej i zmieniono organizację ruchu.– *Mam nadzieję, że działania, które zamierzamy jeszcze podjąć, spowodują dalsze skrócenie kolejek* – powiedział komendant Straży Granicznej. Jednocześnie poprosił wszystkich podróżnych o wyrozumiałość. Jak wyjaśnił, funkcjonariusze muszą dokonywać na granicy czynności zarówno sanitarnych, jak i typowo granicznych, a to wymaga czasu.

Nowe obostrzenia dotyczą natomiast osób, które z powodu zatrudnienia na terenie innego kraju regularnie przekraczały polską granicę. Do tej pory - w drodze do pracy i z pracy - osoby te mogły przekraczać granicę i nie były objęte kwarantanną. Zgodnie z nowymi regulacjami od 27 marca 2020 r. (piątek, godz. 00:00) zostaną one po znalezieniu się na terenie Polski objęte obowiązkową 14-dniową kwarantanną. Dwudniowe odsunięcie w czasie obowiązywania nowych regulacji ma dać tym osobom czas na ustabilizowanie sytuacji zawodowej. Ograniczenia będą obowiązywać na całej granicy RP.

Fot. (gov.pl)

Komendant główny Straży Granicznej, gen. dyw. SG Tomasz Praga, poinformował, że funkcjonariusze skrócili działania do niezbędnego minimum, aby przyspieszyć czas kontroli

W kwietniu na konta popłyną trzynastki

W przyszłym miesiącu ruszą wypłaty tzw. trzynastek, czyli dodatkowych rocznych wypłat dla emerytów i rencistów. Do seniorów trafią razem z kwietniową emeryturą lub rentą. Na Dolnym Śląsku „trzynastki" dostanie 682 250 osób. W tym 275 tysięcy mieszkańców Wrocławia, 249 tys. mieszkańców Wałbrzycha i 158 tys. mieszkańców Legnicy. ZUS i Poczta Polska zapewniają, że wszystkie wypłaty dotrą do wszystkich na czas.

Obecnie wszystkie wypłaty z ZUS są w terminie dotyczy to także dodatkowej wypłaty, czyli tzw. trzynastki. - *Seniorzy nie maja najmniejszych powodów do obaw, że dodatkowa wypłata nie wpłynie na ich konta. Trzynastki są przyznawane z urzędu, nie trzeba, więc składać żadnych wniosków* – zapewnia **Iwona Kowalska-Matis** regionalny rzecznik prasowy ZUS na Dolnym Śląsku. - *Prawie 80 proc. wypłat popłynie na konta naszych klientów reszta zostanie dostarczona przez pocztę* – dodaje.

Dodatkowe wypłaty popłyną do około 9 mln osób w całym kraju. Tzw. trzynastka przysługuje uprawnionym m.in. do: emerytury, renty (z tytułu niezdolności do pracy, szkoleniowej, socjalnej, rodzinnej), rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego (świadczenia dla osób, które wychowały, co najmniej czwórkę dzieci), nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego. Te osoby otrzymają trzynastkę, o ile w dniu 31 marca br. będą mieć prawo do jednego z tych świadczeń. Jeśli na ten dzień wypłata będzie zawieszona (np. z powodu zbyt wysokich dodatkowych zarobków), to trzynastka nie będzie przysługiwać.

Aby otrzymać świadczenie, nie trzeba nic robić. ZUS wypłaci je wszystkim uprawnionym automatycznie, bez konieczności składania wniosku. Kwota świadczenia to dla każdego 1200 zł brutto. Z tego w większości przypadków trzeba potrącić zaliczkę na podatek dochodowy i składkę zdrowotną. Najczęściej „na rękę" będzie do wypłaty 981 zł. Do renty rodzinnej, którą pobiera kilka osób, przysługuje jedna trzynastka. ZUS podzieli ją w równych częściach na każdą uprawnioną osobę. Na przykład, jeśli jedną rentę rodzinną pobierają dwie osoby, to każda otrzyma po 600 zł brutto.

Rzecznik prasowy Poczty Polskiej Justyna Siwek zapewnia, że pocztowcy doręczą wszystkie emerytury na czas. „Poczta Polska wprowadza szczególne procedury w przypadku wypłat rent i emerytur dla osób objętych kwarantanną. Emerytury są komisyjnie przygotowane do wypłaty w placówce pocztowej i wkładane do tzw. bezpiecznych kopert, które następnie są doręczane pod wskazany adres przy zastosowaniu odpowiednich zasad bezpieczeństwa" – podkreśla. ZUS wypłaci tzw. trzynastki razem ze świadczeniem głównym przysługującym za kwiecień, w standardowym terminie płatności emerytury czy renty. Terminów płatności w ZUS jest kilka: 1, 5, 6, 10, 15, 20 i 25 dzień miesiąca. O pieniądze z kwietniowego dodatku nie muszą się martwić osoby z długami. Trzynastki nie podlegają zajęciom komorniczym, nawet, jeśli trafią na konto bankowe. Dodatkowe roczne świadczenie pieniężne będzie mieć specjalny identyfikator, dzięki czemu będzie je łatwo rozpoznać w przelewach i nie zostanie zajęte przez komornika.

(opr)

TYGODNIK DZIERŻONIOWSKI nr 07
27.03.-09.04.2020 r.

„Viva la Mexico!”

W Klubie Podróżnika, na zaproszenie Alicji Pietrzyńskiej i prezes Towarzystwa Oświatowego Ziemi Dzierżoniowskiej Zofii Mirek, gościła Maria Tyws, która „zabrała” nas tym razem do Meksyku. Dosłownie w ostatniej chwili – bo spotkanie odbyło się dzień przed odwołaniem imprez i zgromadzeń.

Znana i lubiana podróżniczka **Maria Tyws** w pierwszej części prelekcji nawiązała do złożoności kulturowej Mezoameryki, gdzie odnajdujemy zabytki z okresu prekolumbijskiego i epoki kolonialnej, a także budynki i dzieła współczesne. Doskonałym przykładem tego swoistego „melanżu” jest Plac Trzech Kultur w mieście Meksyk. Tu znajdowało się centrum Tenochtitlan, stolicy Azteków, po którym pozostały ruiny Wielkiej Świątyni, zburzonej przez Hiszpanów. Nie bacząc na podmokłe podłoże (miasto założono na wyspie wielkiego jeziora), zdobywcy zbudowali obok imponującą katedrę, a później Pałac Gubernatora - tam, gdzie stał wcześniej pałac Montezumy. Dziś plac kojarzy się mieszkańcom przede wszystkim z krwawo stłumionym protestem studentów w 1968 roku. O położeniu prekolumbijskiego miasta przypominają kanały w dzielnicy Xochimilco - niegdyś zakładano tu pływające ogrody, obecnie po kanałach poruszają się ozdobne łodzie przeznaczone głównie dla turystów, a dodatkową atrakcję stanowią występy śpiewających sentymentalne pieśni mariachi, według żartobliwego komentarza **Marii Tyws** – uwielbianych, jak u nas Zenek Martyniuk. Ogromnymi zbiorami zabytków kultur z całego Meksyku (w tym słynnego azteckiego kalendarza) szczyci się Muzeum Antropologiczne, a tuż obok, w parku Chapultepec, można obserwować rytuał volorades, czyli „latających ludzi”. Indianie wspinają się na słup o wysokości 25 m, przywiązują nogi sznurami do podestu na szczycie, a następnie w rymie dźwięków fletu i bębna, wirują w powietrzu na podobieństwo ptaków. W ten niezwykły sposób Totonakowie niegdyś modlili się o deszcz. Tradycję z nowoczesnością łączy pokryty ornamentami budynek biblioteki uniwersyteckiej na terenie doskonale zaprojektowanego uczelnianego campusu z lat 50. Natomiast perłą modernizmu jest dom Luisa Barragana - ojca współczesnej architektury meksykańskiej.

Opuszczamy miasto Meksyk i za naszą „przewodniczką” podążamy śladami kultur prekolumbijskich. Nieopodal stolicy znajdował się ważny ośrodek religijny Azteków – Teotihuacan , gdzie do dziś podziwiamy, jedne z największych na świecie, Piramidy: Słońca i Księżyca oraz Świątynię Pierzastego Węża. W okolicy wydobywano obsydian, a produkowane z niego noże służyły także podczas składania rytualnych ofiar z ludzi. Podobne ceremonie nieobce były również Majom, a wznoszone przez nich piramidy oglądamy przede wszystkim na półwyspie Jukatan. W skład najsłynniejszego kompleksu Chichen Itza wchodzi m. in. schodkowa piramida Kukulkan, Świątynia Tysiąca Wojowników, Ściana Czaszek i ... obserwatorium astronomiczne. Stąd niedaleko do Uxmal wyróżniającego się geometrycznymi dekoracjami budynków, w tym największej budowli - Pałacu Gubernatora. Park Narodowy Palenque kryje w tropikalnym lesie imponujące ruiny miasta z pałacem władcy zwieńczonym unikatową czterokondygnacyjną wieżą o nieznanym przeznaczeniu. Obok dwóch największych cywilizacji: Azteków i Majów, swój ślad pozostawiła też najstarsza kultura Olmeków – w parku archeologicznym La Venta można obejrzeć olbrzymie kamienne głowy, oraz Zapoteków, po których pozostały niektóre budowle w ich starożytnej stolicy na szczycie wzgórza Monte Alban. I tu na chwilę wróćmy do Pałacu Narodowego w Meksyku, gdzie na monumentalnych muralach, zdobiących klatkę schodową, Diego Riviera na podstawie prac archeologów stworzył wizualizację miasta sprzed podboju stolicy Azteków w 1521 r. przez Corteza, a także zobrazował kulturę pierwotnych mieszkańców Mezoameryki.

I teraz już z **Marią Tyws** możemy udać się w podróż tropem architektury kolonialnej. Najpierw – najbardziej znane sanktuarium maryjne w Gwadelupie, gdzie znajduje się cudowny obraz Matki Boskiej, patronki obu Ameryk. Obok „starej” świątyni postawiono tu nowoczesny obiekt mogący pomieścić tłumy pielgrzymów. Olśniewają bogactwem katedry w Pueblo i Meridzie, a oba miasta, choć oddalone od siebie, urzekają podobnym „klimatem” i architekturą. Kolej na zwiedzanie Taxco znanego z kopalń srebra, choć budynki, a nawet samochody („garbusy”!) są nie srebrne, lecz białe. Niejako kontrastuje z nimi „żółty” Izamal słynny z mieszczącego się tu dominikańskiego klasztoru. Niezwykłych wrażeń dostarcza wizyta w kościele w San Juan Chamula – w głównym ołtarzu umieszczono wizerunek Jana Chrzciciela, ponieważ według tutejszych Indian jest ważniejszy od Jezusa, którego przecież ochrzcił. A przed nim stoi butelka świętego, oczyszczającego napoju – Coca-Coli! Indianie Tzotzin w obrzędach religijnych łączą katolicyzm ze swoimi tradycyjnymi wierzeniami, co stanowi o wyjątkowości tego miejsca. Innym przykładem przenikania się odrębnych kultur jest obecna we współczesnym Meksyku, sięgająca odległych wieków fascynacja śmiercią – z tym, że śmierć została „oswojona”, żartobliwe i groteskowe jej zobrazowanie w założeniu ma wyprzeć naturalny ludzki lęk. Stąd też dekoracje w postaci przybranych w ozdobne stroje szkieletów, słodycze w kształcie cukrowych czaszek, marcepanowych trumienek itp. oraz Zaduszki przypominające wesołą zabawę, tyle że na cmentarzu. Natomiast współczesnym turystycznym rajem na ziemi jest Acapulco ze słynną Skałą Śmierci, z której śmiałkowie dają popis skoków do oceanu, poprzedzony wspinaczką na stromiznę bez zabezpieczenia, a także pięknie położone na półwyspie nad Morzem Karaibskim Cancun.

Meksyk, jak zapewniała **Maria Tyws**, to także kraj wspaniałych krajobrazów, unikatowej przyrody (kaktusy!), smacznej, choć ostrej, „kolorowej” kuchni. Teraz, kiedy pozostajemy w swoich domach, warto wybrać się w wirtualną podróż właśnie do Meksyku.

Teresa Rodak

Wiosna w ogrodzie

Minął czas zimowego odpoczynku, zarówno dla roślin, jak i działkowiczów. O pierwszych pracach, które należy podjąć w ogrodzie, rozmawiam z Tomaszem Dymnym – absolwentem Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, dendrologiem, inspektorem nadzoru terenów zieleni, hortiterapeutą (specjalistą leczenia ogrodem).

■ Wiosenne porządki w ogrodzie zaczynamy od...

Tomasz Dymny: Wygrabienia pozostawionych jesienią liści i łodyg bylin, aby umożliwić rozwój młodych pędów. Przystępujemy także do pierwszych zabiegów pielęgnacyjnych trawnika – wygrabiamy tzw. filc i suchą trawę. Niekiedy potrzebne jest przeprowadzenie aeracji, czyli napowietrzenia trawnika. W części ogrodu przeznaczonej na uprawę należy głęboko przekopać ziemię, usunąć wszystkie chwasty. Spulchniamy, a następnie podlewamy wierzchnią warstwę ziemi wokół krzewów i drzew.

■ Niektóre rośliny zabezpieczyliśmy przed mrozem, nie spodziewając się tak łagodnej zimy.

Zimowe okrycia drzew, krzewów i bylin usuwamy zaraz po ustąpieniu mrozów. W tym roku zima była ciepła, ale i bezśnieżna, a w wyniku tego ziemia jest sucha. Teraz więc trzeba nie tylko odkopcować rośliny, ale również podlewać krzewy zawsze zielone takie jak np. bukszpany, różaneczniki, trzmieliny, laurowiśnie.

■ I nadchodzi czas na...

Prześwietlanie drzew owocowych. Jednak nie powinno się przycinać brzóz, grabów, klonów, winorośli, ponieważ „płaczą" – czyli wydzielają sok, a to im szkodzi, bo powinny transportować soki do pąków. Przycinamy krzewy kwitnące na pędach jednorocznych np. róże, pięciorniki, hortensje bukietowe i krzewiaste (nie tniemy hortensji ogrodowych kwitnących na pędach dwuletnich). A skoro rozmawiamy o drzewach, to chcę podkreślić, że jednym z najważniejszych wiosennych zabiegów są opryski drzew owocowych. Przeprowadzone w marcu pozwalają uniknąć groźnych chorób roślin sadowniczych, których zwalczenie w późniejszym terminie często bywa niemożliwe. Drzewka brzoskwini spryskujemy preparatem przeciw kędzierzawieniu liści, jabłonie – w celu zwalczenia grzyba wywołującego mączniaka prawdziwego. Oprysk olejem parafinowym stosujemy przeciw szkodnikom zimującym na roślinach (przędziorek owocowiec, mszyce, misecznik śliwowy), a skuteczność zabiegu zapewni dokładne i obfite spryskanie wszystkich gałęzi. Warto opryskać też krzewy owocowe i ozdobne oraz sosny, modrzewie, świerki i tuje.

■ A kiedy zaczynamy sadzić rośliny?

Do sadzenia roślin przystępujemy, gdy gleba ogrzeje się od słońca. Wybrane miejsce należy przekopać, dokładnie odchwaścić, nawieźć, a świeżo posadzone drzewko lub krzew obficie podlać. Nasiona niektórych warzyw i kwiatów wysiewamy do rozsadników i doniczek. Do warzyw wysiewanych w marcu wprost do gruntu zaliczamy m.in. marchew, szpinak, koper, rzodkiew, natomiast brokuły, kalafiory, kapustę, kalarepę, pory, selery, sałatę – uprawia się z rozsady, które można kupić lub wyhodować samodzielnie. Ogórki, fasolkę, groszek, bób, dynie wysiewamy do gruntu dopiero po „zimnej Zośce", ponieważ wcześniej mogą przemarznąć. W balkonowych skrzynkach możemy już zasiać np. aksamitki, cynie, astry chińskie, niecierpki, walerianę, werbenę oraz posadzić byliny: stokrotki, bratki, goździki. Wiosna możemy też rozpocząć rozmnażanie letnich i jesiennych bylin tj. liliowce lub astry. Najłatwiej to zrobić przez podział kęp i nasadzanie ich części w nowych miejscach. Pamiętajmy jednak, że posadzone teraz irysy i piwonie zakwitną dopiero w przyszłym roku.

■ Czy w marcu powinniśmy wykonać jeszcze inne pilne prace?

Jeżeli chcemy cieszyć się śpiewem ptaków mieszkających w naszym ogrodzie, musimy zamontować nowe budki dla ptaków lub wyczyścić te z lat ubiegłych, przede wszystkim usuwając stare gniazda. W marcu wykonujemy pierwsze nawożenia roślin. Najlepiej w tym celu stosować nawozy wieloskładnikowe, bogate w azot, które pobudzą wzrost roślin. Można także użyć nawozów wolnodziałających.

■ Jak na co dzień dbać o wiosenny ogród?

Nie zapominajmy o regularnym podlewaniu szczególnie bylin. Są rośliny bardziej odporne na suszę np. liliowce, rozchodniki, juka, miskanty (trawy ozdobne), ale większość zdecydowanie „lubi wodę". Na bieżąco warto stosować się do porad zamieszczanych w pismach fachowych, takich jak: „Działkowiec" czy „Szkółkarstwo", natomiast amatorzy mogą znaleźć potrzebne wskazówki w internecie.

■ Czy początek wiosny sprzyja odkrywaniu uroku naszego ogrodu?

Oczywiście, że tak! Od początku marca pojawiają się pierwsze wiosenne kwiaty, a z każdym dniem przybywa ich coraz więcej: przebiśniegi, śnieżyce, krokusy, zawilec gajowy...

■ ... a w tym roku po połowie marca zakwitły już fiołki. Dziękuję za rozmowę.

Teresa Rodak

#ZmieńTerminNieOdwołuj

- apelują na Facebooku w ramach ogólnopolskiej akcji biura podróży. Kryzysowa sytuacja niewątpliwie pokrzyżowała niektórym z nas wyjazdowe plany, szczególnie w najbliższym okresie. Jednak nie trzeba rezygnować z wyjazdu – wystarczy wybrać późniejszy termin.

O trudnej sytuacji, w jakiej znaleźli się nie tylko organizatorzy wycieczek i wczasów, ale także ich klienci, rozmawiam z **Urszulą Strońską** prowadzącą dzierżoniowskie Centrum Podróży i z doświadczonym pracownikiem biura - **Anną Liberą**.

– Cała działalność biura ma na celu zapewnienie wsparcia klientom, którzy dokonali rezerwacji i pomoc w przesuwaniu terminów wyjazdów. W tym momencie rozwiązujemy bieżące problemy, przesuwamy rezerwacje, proponujemy dogodne rozwiązania odnośnie realizowanych kierunków – każda sytuacja rozpatrywana jest indywidualnie i na bieżąco – zaznacza **Urszula Strońska**. *– Niektórzy touroperatorzy bezpłatnie proponują przesunięcie terminów wyjazdów związanych z wylotami do 20 maja. Czekamy na kolejne rozwiązania, ponieważ touroperatorzy też są otwarci i dostosowują się do potrzeb klientów.* **Urszula Strońska** wyjaśnia, że obecnie działalność biura jest też ukierunkowana na sprowadzanie do kraju przejazdami autokarowymi Polaków powracających z Anglii, Niemiec i Beneluxu.

Do zachowania spokoju zachęca **Anna Libera**, podkreślając, że proponowane przez biuro zmiany są dogodne dla klienta: *- Otrzymujemy informacje „z pierwszej ręki" i od razu informujemy telefonicznie zainteresowane osoby. Na razie, z racji dłuższego terminu realizacji imprez, nic nie ulega zmianie w stosunku do osób, które zarezerwowały wakacyjny wyjazd. A w tym roku dzierżoniowianie najchętniej wybierali wypoczynek w Bułgarii, Grecji, na Majorce i w Turcji. W tym ostatnim kraju zniesiono wizy dla Polaków, więc wakacje są tańsze o około 150 zł za osobę.* Cóż – do wakacji pozostało sporo czasu, bądźmy więc dobrej myśli.

Ostatni koncert przed zarazą

Jeszcze przed wprowadzeniem ograniczeń spowodowanych koronawirusem, 07.03-2020roku,sala koncertowa dzierżoniowskiego DOK-u, zapełniła się fanami cięższej muzy. Dostali oni „ trzy w jednym", bo oto na scenie pojawiły się kolejno aż trzy zespoły: Art of Illusion, Reload i wreszcie gwiazda tego metalowego wieczoru – Hunter.

W roli „otwieracza" wystąpił bydgoski Art of Illusion, który gra muzykę z pogranicza rocka i progresywnego metalu. Ma on na koncie występy u boku takich tuzów jak: Arena, Pendragon, a z naszego podwórka: SBB, Riverside oraz Collage. Ze swojej roli zespół wywiązał się świetnie, stąd żywiołowa reakcja fanów, którzy dostali to, czego chcieli, a więc mocne riffy, częste zmiany tempa i nastroju, bogate aranżacje i efektowne solówki ,w szczególności gitarzysty zespołu.

Potem , po krótkiej przerwie technicznej, scenę DOK-u we władanie wzięła niemiecka grupa Reload, która błyskawicznie podbiła serca słuchaczy swoim ostrym a przy tym, bardzo melodyjnym graniem. Świetnie na scenie radził sobie ich charyzmatyczny wokalista **Marco**, który śpiewał lekko „ hetfieldowato", zaś muzyka to trochę metalu, z domieszką grungu, hardcoru i metalu. Było ostro, głośno, czyli tak, jak tego oczekiwali fani.

Podobało się , bo faktycznie było bardzo przebojowo, a wokalista łatwo nawiązał kontakt z widownią i skutecznie wciągnął ją do wspólnego śpiewania i okrzyków.

I znowu krótka przerwa techniczna, swoją drogą należy podziwiać sprawność pracowników technicznych, którzy uwijali się jak w ukropie. Im też należą się duże brawa. I po nastrojowym intro, na scenę wkroczyła gwiazda wieczoru – Hunter. Już ich pojawienie się wywołało ogromny aplauz publiczności, co świadczyło dobitnie o tym, że wielu przyszło tu właśnie dla nich. Zespół istnieje od 1985 roku i ma już całkiem pokaźny dorobek płytowy – 7 albumów . Z pierwszego składu zespołu powstałego w Szczytnie, pozostał tylko frontman **Paweł „Drak" Grzegorczyk** w swoim nieodłącznym czarnym cylindrze na głowie – wyglądał trochę podobnie jak Slash. Zespół łączy elementy heavy metalu z trashem. Ciekawie grupa prezentuje się na scenie, bo zadbała o plastyczną oprawę , która nawiązywała do tekstów utworów. Urozmaiceniem był też **Arkadiusz „Letki" Letkiewicz**, który oprócz obsługiwania imponującego instrumentarium perkusyjnego, miotał się po scenie w twarzowym mundurku i dośpiewywał refreny. Swoją drogą to bardzo ciekawy osobnik – doktor habilitowany, profesor, komendant , rektor, a teraz emerytowany policjant i… muzyk. Przyznacie, że to niezwykła biografia jak na rockmana! Mogliśmy także podziwiać w akcji bezpośredniej naszego znakomitego skrzypka rockowego **Michała Jelonka**, który wygrywał ogniste solówki tak, że spod strun szły iskry, udzielał się też wokalnie oraz dyrygował publicznością, wywijając smykiem niczym dyrygent batutą. Grupa zaprezentowała wiele swoich przebojów o „słodko i romantycznie" brzmiących tytułach: Rzeźnia nr 6, Dwie siekiery, Śmierci$miech, Imperium Uboju. Ale mówiąc poważnie, teksty dotykały często spraw ważnych , ogólnie pojmowanego zła, okrucieństwa , wojny itp. Fani znali prawie wszystkie utwory, bo często **„Drakowi"** towarzyszył imponujący chór wielu gardeł. Grali długo, ostro i głośno, a publika zagrzewała ich zawołaniem: „ Hunter grać k…a mać!". Naturalnie był bis – utwór pogodniejszy –„ Figlarz Bugi". I to był koniec, należy zauważyć, że armia wyznawców metalu, często pokazująca „widły Dio", zachowywała się kulturalnie, choć padały tu i ówdzie słowa niecenzuralne, ale to już taki ich urok. W holu na fanów czekało wiele pokus i nie mam tu na myśli tylko czarno odzianych białogłów, lecz aż trzy stoiska z płytami, koszulkami, gadżetami i przypinkami zespołów, które chętnie podpisywały zakupione winyle bądź kompakty. Piszący te słowa również dał się skusić i zakupił płytę Reload - mam nadzieję , że to ci „dobrzy Niemcy". Wtedy jeszcze nie wiedzieliśmy, że to ostatni koncert i teraz czeka nas dłuuugi post z uwagi na zarazę. Ale jacy będziemy wyposzczeni, gdy to się skończy. Mam nadzieję, że w komplecie przetrzymamy i spotkamy się jeszcze na wielu takich fajnych imprezach.

Sławomir Rodak

Proszę siadać

… czyli historia krzesła. Jeden z ostatnich wykładów skierowanych do członków Towarzystwa Oświatowego Ziemi Dzierżoniowskiej, przed zawieszeniem działalności placówek oświatowych i kulturalnych, wygłosiła Iwona Gołaj z Muzeum Narodowego we Wrocławiu (Pawilon Czterech Kopuł). Rzecz dotyczyła zmian we wzornictwie meblarskim na przestrzeni epok.

Krzesło wywodzi swoje początki od form stworzonych przez naturę: powalonych , często rozłupanych drzew, „wygodnych" kamieni. Janina Gostwicka, autorka książki „Dawne krzesła", uważa, że samorodne siedziska przetrwały tysiąclecia, lecz powstanie konstrukcji stolarskiej krzesła, pierwotnie o trzech nogach, odnieść należy do wczesnego europejskiego neolitu, przed uformowaniem się starożytnych kultur śródziemnomorskich. Według istniejących teorii, wynalazek krzesła wspartego na czterech nogach wiąże się z rozwojem techniki wyplatania, charakterystycznej przede wszystkim dla meblarstwa ludowego. Niemniej pierwotna stolarska konstrukcja krzesła jest tak naturalna, że była realizowana we wszystkich epokach niezależnie od zmian stylów.

Ale czymże byłaby sztuka meblarska (i każda inna) bez zmieniającej się mody na przestrzeni wieków? Wyruszyliśmy zatem w podróż w czasie – oczywiście śladami krzesła. **Iwona Gołaj** na początku prelekcji zabrała nas do starożytnego Egiptu. Za prawdziwą perłą można bez wątpienia uznać krzesło pochodzące z XIV wieku p.n.e., odnalezione w grobowcu młodo zmarłego faraona Tutanchamona. Błyszczący złotem mebel, zdobiony lapis lazuli oraz szlachetnymi minerałami zachwyca nie tylko zwiedzających kairskie muzeum, ale wspaniale prezentuje się także na reprodukcjach. Egipt zostawił po sobie zadziwiająco dużo zabytków kultury materialnej, np. posąg siedzącego na tronie Chefrena, czy „ukrzesłowione" wyobrażenie księcia Rahotepa i jego żony Nofret. Jednak, jak podkreślała prelegentka, krzesła służyły tylko uprzywilejowanym, zwykły obywatel nawet o nich nie marzył.

Z czasów starożytnej Grecji nie zachowały się wyroby meblarskie, a na wazach czerwono- i czarno figurowych, obok scen codziennych i mitologicznych, wnikliwy obserwator zauważy różne rodzaje krzeseł, na których zasiadali bohaterowie, w tym składane taborety, a także delikatne klismos przeznaczone dla kobiet. Rzemiosło rzymskie znajdowało się pod wpływem greckim, ale umiar i wykwintność ustąpiły miejsca bogatszej dekoracji. Nie przetrwały do dziś drewniane meble, pozostała tylko niewielka ilość brązowych i marmurowych.

Wkraczamy w czasy nowożytne. Gotyk, kojarzony nade wszystko ze wspaniałą architekturą, miał ogromny wpływ na wszystkie dziedziny sztuki, a także rzemiosło artystyczne. Użycie dłuta i struga dało gotyckim mistrzom nowe możliwości twórcze, a oprócz snycerki korzystano z intarsji, polichromowania i złocenia. **Iwona Gołaj** przedstawiła na slajdzie stalle w prezbiteriach zwane mizerykordiami (miłosierdziem) – były one wyposażone w podpórki, które pozwalały wytrwać podczas wielogodzinnych nabożeństw.

Istotne zmiany przyniósł renesans – krzesła stały się przedmiotami codziennego użytku, jednak przy wytwarzaniu tych przeznaczonych dla uprzywilejowanych nie tyle chodziło o wygodę, co o popis snycerski rzemieślnika (np. włoskie bogato rzeźbione sgabello). Ciekawostkę stanowiło pojawienie się krzeseł sedesowych – bo przecież toalet było naprawdę niewiele. W baroku wyważona stylistyka angielska o stonowanych dekoracjach konkurowała z tapicerowanymi, zdobnymi krzesłami z epoki Ludwika XIV, lecz w obu przypadkach znaczenie miała wygoda użytkowników. A prawdziwie przyjemnemu spędzaniu czasu sprzyjały krzesła rokokowe, utrwalone także w malarstwie Jeana Honore Fragonarda. Gobelinowa tapicerka, obłe linie, delikatne zdobienia z typowymi motywami roślin i muszli to podstawowe wyróżniki tego stylu obecnego nie tylko w osiemnastowiecznej Francji. Anglia dodała do niego modę na chińszczyznę. I tu rzecz ważna – w Muzeum Miejskim Dzierżoniowa, wcale nie w charakterze eksponatów, są nowoczesne, stylizowane na „ludwiki" krzesła i fotele wykonane z… przezroczystego plastiku!

Natomiast początek XIX wieku wyznacza styl dyrektoriatu we Francji i biedermajer w Niemczech i Austrii. Rzemieślnicy francuscy, inspirowani odkryciami w Pompejach i Herkulanum nawiązywali do antyku, natomiast niemiecki styl mieszczański stawiał przede wszystkim na udane życie rodzinne i związaną z tym wygodę - ponieważ biedermajer, zaznaczyła **Iwona Gołaj**, to tzw. kultura masowa w epoce romantyzmu. A potem w sztuce meblarskiej długo nie działo się nic nowego, wyjąwszy jedynie powstały na fali zainteresowania gotykiem styl trubadur.

I oto nadchodzi zwiastująca nowe czasy secesja. A wraz z nią wzornictwo krzeseł przeznaczonych dla instytucji publicznych. Najbardziej znane projekty to: fotel Otto Wagnera do Departamentu i krzesło nr 14 z giętego drewna, autorstwa Michaela Thoneta. Należy tu wspomnieć i o Stanisławie Wyspiańskim, który zaprojektował dla Towarzystwa Lekarskiego w Krakowie oraz do salonu Żeleńskich ekstra niewygodne meble, na których nie można było siedzieć! Na szczęście inne polskie krzesła (wyróżnia się tu ich twórca Karol Tichy) cechowała wygoda i elegancka prostota. Nową stylistykę przyniósł Bauhaus – do konstrukcji meblarskich został wykorzystany metal, a podstawowym celem było zjednoczenie twórczej wyobraźni z technologią, podporządkowanie wyrobu funkcji użytkowej, bez uznanej za zbędną ornamentyki i wreszcie – produkcja seryjna. W Polsce symbolem nowoczesności stała się założona w międzywojniu Spółdzielnia „Ład". A dziś? We współczesnym meblarstwie przewijają się nazwiska słynnych projektantów i znanych, wcale nie kojarzonych z wyrobem krzeseł, firm. Na zdjęciu przedstawiono przykład zabytkowego krzesła z Muzeum Miejskiego Dzierżoniowa.

Teresa Rodak

SZANOWNI CZYTELNICY!

Ze względu na obecną sytuację, jaką jest rozprzestrzenianie się koronawirusa COVID-19 chcemy zadbać o bezpieczeństwo Wasze i naszych pracowników.

W związku z trwającą akcją

#ZOSTANWDOMU

do której czynnie się przyłączamy, „Tygodnik Dzierżoniowski" będzie ukazywał się przez ten czas w wersji elektronicznej.

Chcemy zagwarantować Państwu wypracowaną przez lata jakość zachowując jednocześnie wszelkie zasady, które wprowadzane są dla dobra nas wszystkich.

Kolejne numery „Tygodnika Dzierżoniowskiego" będą dostępne na stronie Urzędu Miasta w Dzierżoniowie (www.dzierzoniow.pl) i wybranych jednostek samorządowych oraz na naszym fanpagu @TygodnikDzierżoniowski, gdzie informować będziemy o wszystkich zmianach.

Młodzi!
Jeżeli Wasi dziadkowie są stałymi Czytelnikami, pomóżcie im w dostępie do bieżących wydań.

Apelujemy!
Pozostańcie w domach.
Wychodźcie tylko w sprawach pilnych, zachowując zalecane środki:
- zachowujcie bezpieczny odstęp (ok. 2 metry) od innych osób,
- jeżeli chcecie kichnąć lub zakasłać, zasłońcie twarz ramieniem,
- poproście sąsiadów i bliskich o pomoc w zrobieniu zakupów,
- po powrocie do domów umyjcie dokładnie ręce.

Jeżeli zaobserwujecie u siebie niepokojące objawy, skontaktujcie się z infolinią Narodowego Funduszu Zdrowia: 800 190 590.

W przypadku wezwania pogotowia ratunkowego, poinformujcie dyżurnego o wszelkich możliwych kontaktach z osobą zakażoną.

Zadbajmy wspólnie o bezpieczeństwo i zdrowie.

OGŁOSZENIA DROBNE

przyjmujemy do środy poprzedzającej wydanie

sekretaria@dzierzoniowski.pl

LEKARSKIE

· Gabinet urologiczny, badania USG, operacje, dr n. med. Andrzej Basiewicz (specjalista urolog). Dzierżoniów, ul. Kopernika 11. Przyjmuje we wtorki i w piątki od godz. 15:00. Rejestracja telefoniczna 697 301 884, 74 645 99 44.

NIERUCHOMOŚCI

· Szukamy dla klienta **działek rolnych do dzierżawy** (pola orne / łąki / nieużytki). Od 2 ha do 200 ha. Powiat dzierżoniowski i świdnicki. 2000 zł / ha w zależności od klasy ziemi i wielkości gruntu. Może być wyższa. Zadzwoń! Tel. 784 223 004. Lumaria Nieruchomości.

USŁUGI

· Cyklinowanie bezpyłowe, tel. 669-475-444
· Cyklinowanie, tel. 697-143-799
· Pranie dywanów, kanap, u klienta. tel. 535-679-346

PRACA DAM

· Firma PANAS SCHODY zatrudni do nowej siedziby w Strzelcach: stolarza i pomocnika stolarza. Praca w trybie jednozmianowym. Oferujemy stałą i dobrze płatną pracę. Tel. 693-134-777 w godz. 8-15

OGŁOSZENIA DROBNE

przyjmujemy codziennie od 10:00 do 14:00
pod numerem 74 856 88 88
oraz na e-mail:
sekretariat@dzierzoniowski.pl

TO REKLAMA DLA CIEBIE
tylko 1,50 zł za linijkę!*

*kwota netto, należy doliczyć VAT 23%

PRZYCHODNIA STOMATOLOGICZNA

JANUDENT

Łagiewniki, ul. Sportowa 9
rejestracja:
74 635 14 50, 509 771 438
januszkiewicz-ia@wp.pl

- stomatologia zachowawcza z endodoncją
- chirurgia stomatologiczna
- protetyka
- zabiegi kosmetyczne
- profilaktyka dzieci i młodzieży

PACJENCI BÓLOWI PRZYJMOWANI SĄ **NA BIEŻĄCO**

KONTRAKT Z NFZ - KRÓTKI OKRES OCZEKIWANIA

3 w cenie 2

ZAMIEŚĆ REKLAMĘ W DWÓCH GAZETACH,
A TRZECIĄ DOSTANIESZ GRATIS!

Mamy media w trzech powiatach:
dzierżoniowkim, świdnickim i wałbrzyskim

Zamieść reklamę i pozwól się zauważyć innym

Zadzwoń: 502 487 511
lub napisz: reklama@dzierzoniowski.pl